ڕێکخراوە جەماوەرییەکانی چینی کرێکار ... و:کاوە عومەر

دیمانەی مەنسور حیکمەت لەگەڵ کۆمۆنیست سەبارەت بە بڕیارنامەی پەسەندکراوی پلینۆمی دەهەم...

بەشی یەکەم

کۆمۆنیست: لە بەشی یەکەمی بڕیارنامەکەدا ئاماژە بەوە دەکرێت کە چینی کرێکاری ئێران بەدرێژایی مێژوو بێ بەش بووە لە ڕێکخراوەی جەماوەری ئاشکرا. گرنگترین هۆکارەکانی بەردەم ئەم بێبەشییە چییە؟ ئێستا پرسیارێک ئەوەیە کە لەگەڵ هەبونی ئەم هۆکارانە پێکهێنانی شورا چۆن گونجاوە بتوانێت بە شێوەیەکی فراوان پێکبێت وە بەشێوەی بەردەوام درێژە بەبوون وکارو چالاکییەکانی بدات؟ ئایا جیاوازی ڕێکخراوەی شورایی لەگەڵ بەدیلە ڕیکخراوەییە جەماوەرییەکانی تردا بەو ئاستە جدییە کە ئەم ڕیگرییە واقعیانە لەبەرامبەریدا پوچەڵ دەبێتەوە؟ ئایا ڕێکخرای شورایی خۆی لە خۆیدا بەرگری زیاتری لە بەرامبەر سەرکوتگەرییەکانی بۆرژوازیدا هەیە؟

مەنسور حیکمەت: رێگام بدە سەرەتا ئەوە بڵێم کە نابێت “بێ بەشبوونی مێژویی” چینی کرێکاری ئێران لە ڕێکخراوەی جەماوەری بە شێوەیەکی ڕەها نیشان بدەین. سەردەمانێک لە مێژوی بزوتنەوەی کرێکاری ئێراندا بوونی هەبووە، وەکو سەردەمی پێش سەرکوتی ڕەزاخانی، سەردەمی پاش جەنگی جیهانی دووهەم هەتا کودەتای ٢٠ ئاپ(٢٨ مردا) و بەکورتی سەردەمی شۆڕشی ٧٩، کە گەواهی دەدەن لەسەر پێکهاتن وپەرەسەندن لە شێوازە جیاوازەکانی ڕێکخراوەی جەماوەری هێنابووە دەرەوە، بەڵام بەهەرحاڵ ئەگەر ٢٠-٣٩ ساڵی دوای (واتا ئەزمونی یەک تا دوو نەوەی ئەم دوایانەی کرێکاران) وەک بنەما دابنێین، سەیر دەکەین چەند جیاوازییەکی جدی هەیە لە ئاستی ڕێکخراوکردنی جەماوەری کرێکاران لە ئێران و تەواوی وڵاتان، وە نەک تەنها وڵاتانی سەرمایەداری پیشکەوتوتردا، بەڵکو زۆریک لە وڵاتانی ژێردەسەڵاتی ئیمپریالیزم دەبین.

ئەم بارودۆخە هۆکاری جۆراوجۆری هەیە کە لە ئاستی جیاوازدا دەتوانیت لەبارەیانەوە قسە بکەین. یەکەمین هۆکار کە بەبیردێنەوە ئەوانەن: یەکەم گۆڕانی خێرای پێکهاتەی چینی کرێکارە پاش چاکسازی زەوی دەیەی چل و هاتنە ناوەوەی بەشێکی زۆر گەورەی دانیشتوانی دیهاتەکان بۆ مەیدانی کاری بەکرێ لەشارەکاندا، ئەمە هەم ململانی

ناوخۆی چینی کریکاری توندکردەوە (ململانێیەک کە تەنها لە ناوەڕاستی دەیەی ٥٠ ی هەتاویدا لەگەڵ چوونە سەری داهاتی نەوت زەربوونی ئاستی کارکردنی کەمکردەوە) وە هەم کاریگەریشی لەسەر ئاستی خۆهوشیاری چینی کرێکاری ئێران دانا. ئەزمونی خەباتی سەندیکایی ڕابردوی هاوپیشە و پیشەوەرانەکی دیاریکراودا ئەبێت، وەکو ڕستنەکان، پیشەی چاپ و هتد، کە لە دەیەی ٤٠ و٥٠ کان، پێگەی خۆیان لە بەرهەمهێنانیش و بەڕادەیەکی زۆریش لە کارکردنی کرێکاراندا لەدەستداوە. نەوەی نوێی کرێکارانی بەکرێی ئێران هاوڕێ لەگەڵ پێشەسازی نوێدا، تەکنەلۆجیای جیاوازو بەشە نوێیەکانی بەرهەمهێناندا گەشەیان کرد. سونەتە ڕێکخراوەییەکانی دەیەکانی ڕابردو، کە ئیتر هێندە بەهێزو درێژە کار نەبوو.
لەم بارودۆخەدا لاواز بوون. چینی کرێکارەکی تازە پێگەیشتو کە پێی ناوەتە مەیدان کە بەشی زۆریان لەگەڵ سونەتی خەباتی ڕێکخراوەی کرێکاریدا ڕانەهاتبوو وە لە مێژوچەی خەباتی ڕێکخراوەیی کرێکاری کاریگەری جدی وەر نەگرتبوو. هۆکارێکی تربوونی کەم تا زۆر سەرکوتی توندی سیاسی ودەسەڵاتی ڕژێمە سەرکوتگەرە پۆلیسیەکانە لە ئێرانی سەدەی بیستدایە کە تەنها لە ماوەی قۆناغ گەلێکی دیاریکراو، لە بارودۆخی تەنگەژە سیاسیەکان، لە دامێنەی ئەودا داشکاوەتەوە.
هەوڵەکانی بزوتنەوەی کریکاری لە ئێران بە ڕێکخراوبوون وڕێکخراومانەوە بەردەوام لەگەڵ توندترین سەرکوتی پۆلیسیدا ڕووبەڕووبووە و ڕابەران وهەڵسوڕاوانی بزوتنەوەی کرێکاریان لەژیر توندترین چاودێریدا داناوە.
ئەمانە ئەو هۆکارە گشتیانەن کە پێکهاتن وبەردەوامی ڕیکخراوە کرێکاریەکانیان لە ئێراندا دژوار کردووە، بەڵام بیرهێنانەوەی ئەمانەش بەڕێکی وەڵامی کێشەکە ناداتەوە. پرسیارەکە دەتوانرێت بەم شێوەیە بێت کە بۆچی بزوتنەوەی کرێکاری نەیتوانیوە بەسەر ئەم گیروگرفتانەدا سەرکەوێت؟ لێرەدا ئەبێت هەندێک تایبەت تر قسە لە ’ڕێکخراوەی جەماوەری” بکەین. وە ئەمە پەیوەندی بە بەشی دوهەمی پرسیارەکەتانەوە ئەبێت. لەوجێگایەدا کە باس لە شوراو، سەندیکا، وەکو “ئەلگۆکانی” ڕێکخستنی جەماوەری بیردێنیتەوە. ڕاستیەکەی ئەوەیە کە شورا، سەندیکا، کۆمیتەکانی کارگە وهیتر… تەنها “ئەلگۆکانی”ڕێکخراوی جەماوەری نین، ئەو ئەلگۆیانەی کە گوایە وەڵام بە پێوستیەک ئەدەنەوە وە کرێکاران سەرپشکن کە ئەم ئەلگۆ یان ئەو ئەلگۆیە بۆ خۆیان هەڵدەبژێرن. سەندیکاو شورا بەدیلەکانی بزوتنەوە کۆمەڵایەتیە جیاوازەکانن لە ناو بزوتنەوەی چینایەتیدا.
بەدەستەواژەیەکی تر نابێت ئەوانە بەشێوەی پێشنیار وئەلگۆکانی ڕێکخراوی تەجریدی ولە دەرەوەی کات و شوێن وبەبێ پێشینەو ناوەڕۆکی

کۆمەڵایەتی و مەژویی دیاریکراو وەربگرین.
بزوتنەوەی سەندیکایی وبزوتنەوەی شورایی و بزوتنەوەی کۆمیتەی کارگەکانیش و هیتریش، بزوتنەوە جیاوازن لەناو دەرونی چینی کرێکاردا. ئەوبزوتنەوانەی کە ناوەڕۆکی سیاسی وئاسۆ و کردەوەیەکی جیاواز نوێنەرایەتی دەکەن وە تەنانەت کاریگەریان لە توێژە جیاوازەکانی چینی کرێکاردا وەک یەک نییە. بەڵام پێیە ئەبێت ئەم پرسیارە بەشێوەی دیارتر بخرێتەڕوو. هۆکاری سەرنەکەوتنی بزوتنەوەی سەندیکالیستی و تریدیۆنیۆنی لە ئێراندا چی بووە؟ وەیان، بزوتنەوەی شورایی بەیاریکراوی بەچی نەیتوانیوە وەڵامدەرەوەی پێویستیە ڕێکخراوەیەکانی جەماوەری کرێکار بداتەوە؟ لێرەدایە کە ئیتر ئەبێت لەباسی ڕێگری وئاستەنگە گشتیەکان واوەتر بچین و وەڵام بە دینامیزمی جوڵانی ئەم بزوتنەوە دیاریکراوانە وکێشەکانیان لە ئێران بدەینەوە.
ئەگەر کێشەکە بەو جۆرە لەبەرچاو بگرین، یەکسەر ئەوەمان بۆ دەردەکەوێت کە بزوتنەوە واقیعیەکان بۆ ڕێکخستنی جەماوەری کرێکاران، بەشێکن لە بزوتنەوەیەکی کۆمەڵایەتی فراوانتر کە نەک تەنها لەبەرامبەر بە ڕێکخراوەی کرێکاران، بەڵکو لەپەیوەند بە هەموو بارودۆخی ئابوری وسیاسیەوە لە کۆمەڵگەدا ئەڵتەرناتیڤی خۆیان نیشان ئەدەن. بزوتنەوەی سەندیکایی یان بزوتنەوەی شورایی، بەشیکن لە جوڵانەوەیەکی فروانتر بە گۆڕینی هەموو کۆمەڵگە لە لایەنەکی تایبەتدا. ئەبێت ئەو بەچونە ساویلکە سونەتیانەی چەپ بخەینە لاوە کە گوایە حیزبە سیاسیەکان خەباتی وشیارانەو ئامانجدارانەی سیاسی نوێنەرایەتی دەکەن وە ڕێکخراوە کرێکاریەکان کارو کاردانەوەی "خۆبەخۆی" کرێکاران بۆ باشکردنی بارودۆخیان پێچەوانە دەکەنەوە.
ڕاستیەکەی ئەوەیە کە تریدیۆنیزم وبزوتنەوەی سەندیکالیستی بەهەر ئەندازەیەکیش کە لە هەنگاوەکانی یەکەمی خۆیدا لەسەدەی ڕابردودا بزوتنەوەیەکی "خۆبەخۆ" بووبێت (کە نەبووە)، دەیان ساڵە بەشێکی جیانەکراوەیە لە ڕێبازێکی گشتی کۆمەڵایەتی، واتە ڕیفۆرمیزم وسۆسیال دیموکراسی. تریدیۆنیزم، ئەڵتەرناتیڤی دیاریکراوی ڕیفۆرمیزم و سۆشیال دیموکراسیە وەک بزوتنەوەیەکی دیارو پێناسەکراوی سیاسی و چینایەتی بۆ ڕێکخستنی کرێکاران. ئەم ئەڵتەرناتیڤە زۆر زیاتر لە چوارچێوەی کرێکاری و پێکهێنانی یەکێتیەکان تێدەپەڕێ. لەگەڵ ئەمەشدا، ئاسۆیەکی دیاریکراوی سەبارەت بە شێوەی دەوڵەت بەگشتی، گرفتی شێوەکانی بڕیاردانی ئابوری و تەنانەت تیئۆریەکان و بەرنامە کاری ئابوری دیاریکراو دەخرێتەڕوو. ئەگەر ئەوە بەشەکانی ئەم ئەڵتەرناتیڤە کۆمەڵایەتی-ڕیفۆرمیستی وسۆسیال دیموکراسیە، خۆت بکێشن، ئەوکاتە سەندیکالیزم"

نەقابەگەری" خۆی لەخۆیدا توانای بوونی بە جوڵانەوەیەکی فراوانی کۆمەڵایەتی نییە. بزوتنەوەی نەقابی، باڵێکی کرێکاری جوڵانەوەیەکی سیاسی و کۆمەڵایەتیە کە بەشێکانی تری وەک ڕابەران وحیزبە سیاسییەکان، ئەڵتەرناتیڤە ئابوریەکانیان بە هەموو کۆمەڵگە، سیستەمی ئابوری تایبەت بەخۆی و هیتریش داوادەکات وە پێویستی پێیەتی، هۆکاری بەبەشی کرێکاری ئێرانی لە نەقابە تەنها ئەوە نییە کە بەرژوازی ڕیگری پێکهێنانی نەقابەکان بووە، بەڵکو لەبنەڕەتدا لەوەدایە کە لانی کەم لە پاش ٢٠ ئاپ(٢٨مرداد)وە ڕیفۆرمیزم لە ئێران گەیشتە کۆتایی سەردەمێکی چارەنوس سازی خۆی وە لەدوای ئەوکاتەوە جێگایەکی گرنگ لە مەیدانی سیاسی لە ئیراندا داگیر ناکات.

هەر ئەو مەسەلەیە لەبارەی بزوتنەوەی شواریشەوە دروستە. ئەویش تەنها نموونەیەک نییە، بەڵکو ئەڵتەرناتیڤیکی بزوتنەوەیەکی تایبەت و مەیلێکی تایبەت لەناو چینی کرێکاردایە بۆ ڕێکخستنی کرێکاران. ئەگەرچی لەڕوی مێژویەوە بەڕێژەیەکی زۆر شوراکان جێگای سەرنجی ئانارشیستەکان بووە، بەڵام دەمێکە کە بەشێوەیەکی ڕوولەگەشە لەگەڵ کۆمۆنیزم هاتەتەوە و لەگەڵی لێکهەڵپێکراوە. ئەزمونەکانی وەکو کۆمۆنەی پاریس و شۆڕشی ئۆکتۆبەر، بیرۆکەی شوراکان و ڕێکخستنی شورایی کرێکارانی بەتیئۆری کۆمۆنیزم وسیاسەتی کۆمۆنیستیەوە جێشدراون. بزوتنەوەی شورایش بەم ڕیزبەندیە بەشێکە لە جوڵانەوەیەکی جیاواز، بە ئاسۆ و دورنمای سیاسی، ئابوری و بەڕێوەبەری تایبەت بەخۆی. بارودۆخی بزوتنەوەی شورایش بە تەواوەتی پەیوەست ئەبێتەوە بە بارودۆخی کۆمۆنیزمەوە لە ئێران.

ئەوەی کە بیرۆکەی شورا لە شۆڕشی٥٧(٧٩م)زاڵ بوو بەسەر بیرۆکەی سەندیکاییدا لەناو چینی کرێکاردا، ڕەنگدانەوەی بە پایەیی و لاوازی ڕیفۆرمیزم و سۆشیال دیموکراسی و سەرکەوتنی گشتی بیری کۆمۆنیستی وسیاسەتی ڕادیکاڵ لەنێو کرێکاراندا بوو. (لەژێرسایەی بارودۆخی شۆڕشگێڕانەدا).وە ئەوەش کە ئەم بزوتنەوەی شورایە نەیتوانی ئەو هەزو پەرەسەندنە بەدەست بهێنێت لە سنورداری فکری وکردەیی تایبەتی کۆمۆنیزمی ئێرانەوە لەوسەردەمە دیاریکراوەدا سەرچاوە دەگرێت.

بەکورتی باسی شوراو سەندیکا، باسێک نییە بە هەڵبژاردن لەنیوان یەکێک لە"نمونە"کانی ڕێکخراوبونی جەماوەریدا. ئەمە ڕەنگدانەوەی کێشمەکێشی ئەڵتەرناتیڤەکانی دوو مەیلی بنەڕەتیە لەناوخۆی چینی کرێکاردا. مەیلی کۆمۆنیستی و ڕادیکاڵ ومەیلی ڕیفۆرمیستی وسۆسیال دیموکراسی. ئەگەر شوراکان (لەبەراورد لەگەڵ... یەکێتیەکاندا) بە باوەڕی ئیمە، لە پایەیەکی مادی زۆر گونجاوتر لە بۆ پێکهاتن وگەشە لە ئێراندا بەهرەمەندن، تەنها بەهۆی گونجاوی نمونەی ڕیکخراوەیەکیانەوە نییە... بەڵکو لە کارامەیی زۆرتریش سەرچاوەی

گرتوە لە… سەرکەتنی مەیلە ڕادیکاڵەکان لەناو کرێکارانی پێشڕەو و ڕابەرانی عەمەلیدا، وە بەهێزتربوونی زەمینە مادییەکانی هەژمونی سیاسەتی کۆمۆنیستی لەدەرونی بزوتنەوەی چینی کرێکار لە بەراورد لەگەڵ سیاسەتەکانی سۆسیال دیموکراسی و ڕیفۆرمیستیدا. ئەزمونی شۆڕشی٥٧(١٩٧٩)، شێوەی کارکردی کرێکارانی پیشڕەو، بارودۆخ و هەواڵی جوڵانەوەی سەندیکالیستی لەبەراورد بە جوڵانەوەی شوراییەکانی ئەمڕۆش دەوری روولەگەشەی کۆبونەوە گشتییە کرێکارییەکان لە خەباتی ئیستای کریکاراندا بەڵگەی ئەم راستیەن.
پێویستە بڵێم کە ئەم قسەیە ئەوە ناگەیەنێت کە کۆمۆنیستەکان لەسیاسەتی خۆیاندا جێگایەک بۆ نەقابە قایل نین، و، نابێت ببنە هەڵسوڕای یەکێتیەکان و لە مێژوشدا نەبوون، باسەکەی من ئەوەیە کە هەمیشە کۆمۆنیستەکان نەقابەکانیان وەک ڕاستیەکی بابەتی لە بزوتنەوەی کرێکاریدا، وەک بەرئەنجامی کاری مەیلە کۆمەڵایەتیە نا کۆمۆنیستیەکانی بینیوە لەنیوان کرێکاراندا وە بوونیانی بە فەرمی ناسیوە. هەر بۆیەشە کە ئێمە هەمیشە لە ئەدەبیاتی کۆمۆنیستیدا لەگەڵ کێشەی “شێوە مامەڵە”ی کۆمۆنیستەکاندا لەگەڵ بزوتنەوەی تریدیونیستی ڕووبەڕوو دەبینەوەو کەمتر لەگەڵ وەڕێخستنی بزوتنەوەی تریدیونی لەلایەن کۆمۆنیستەکانەوە. (ئەزمونی سەندیکا سورەکانی کۆمینترنیش هەوڵێک بوو لە پێناو پێکهێنانی ئەڵتەرناتیڤێکی ڕادیکاڵ لە بەرامبەر تریدیونیزمیکدا کەلەژێر کاریگەری سۆشیال دیموکراسی) دا بوو.
باسەکە ئەوەیە کە تریدیونیزم ئەڵتەرناتیڤی تایبەتی کۆمۆنیزم نییە بۆڕێکخراوکردنی کرێکاران. ئەم ئەڵتەرناتیڤە تایبەتیەی کۆمۆنیزم بزوتنەوەی شوراییە. لەگەڵ ئەوەشدا کۆمۆنیستەکان لەزۆر دۆخدا لەژێر کاریگەری بارودۆخێکی دیاریکراودا، لەگەڵ ئەرکی بەشداری کاریگەر لە یەکێتیە کرێکاریەکان وە یان تەنانەت هەوڵ لە پێناو دامەزراندنی یەکێتیدا ڕووبەڕوو دەبنەوە. کۆمۆنیستەکان هەمیشە توخمی کاریگەری بزوتنەوەی یەکێتیەکان بوون، بەڵام مێژوییەن بزوتنەوەی کرێکاری پیشانیداوە کەلە هەر جێگایەک سیاسەتی کۆمۆنیستی بووبێتە سیاسەتیکی سەرکەوتو لەبزوتنەوەی کرێکاریدا، شوراکان سەریان دەرهێناوەو پەرەیان پێداوە.

دواتر بەرگری ئێمە لەشورا تەنها سەرچاوەی لەوەوە نەگرتوە کە ئەم نمونەیە شانسی زۆرتری بۆ پیادەکردن هەیە، وەیان لەبەرامبەر سەرکوتگەریەکانی بەرژوازیدا باشتر بەرگری دەکات، ئەگەر بەو شێوەیەش نەبێت ئەبێت کارێک بکەین کە بەوشێوەیەی لێبێت. ئێمە ئەمانەوێت، وەک کۆمۆنیست، ئەڵتەرناتیڤی بزوتنەوەی خۆمان بە

ڕێکخستنی چینەکەی خۆمان جارێکی تر دەخەینە ڕوو. ئەلێین جارێکی تر، چونکە مێژوی کرێکاری بەردەوام مەیدانی ڕوبەڕوبونەوەی ئەڵتەرناتیقی کۆمۆنیستی وڕیفۆرمیستی مەیدانی ڕێکخستن وکاری کرێکاری بووە. ئەوەی کە یەکێتیەکان ل□ و□تانی سەرمایەداری پیشکەوتودا گۆڕدراون بەشێوەیەکی بەردەوامتر بۆ یەکگرتنی کرێکاران (ئەڵبەت بە ئاسۆ و سنورداریەکانی یەکیەتیەکان)، بەو دەلیلە نەبووە کە کرێکاران چونەتە بنج وبناوانی و لە سودەکانی ئەم"نمونا"نەیان لێکداوەتەوەو سەندیکایان بەگونجاوتر دیاریکردوە، بەڵکو بەو دەلیلە بووە کەسیاسەتی ڕادیکاڵ بەشێوەی گشتی، بەسەرنجدان لە سەقامگیری سەرمایەداری لەدوای شەڕی جیهانی دووهەم. بەسەرنجدان لە پشتیوانی چەپی بۆرژوازی لەئەو و□تانە لە ڕیفۆرمیسم پاشەکشەی کردوە.

ئەم کێشمەکێشەی نێوان ئەم ڕێبازی□دا لە بارودۆخی شۆڕشگێڕانە و تەنگ□ژاویەدا باشتر دەبینین. لەدوای شۆڕشی ئۆکتۆبەر، ڕوبەڕوبونەوەی یەکیەتیەکان لەگەڵ شوراکان وکۆمیتەی کارگەکاندا توندبۆوە. هەر ئەمڕۆش ئەبینین کە چۆن لەگەڵ لاوازبوونی بزوتنەوەی سەندیکایی لە ئەورپای ڕۆژئاوادا، هەوڵدان بۆ دامەزردانی ئەڵتەرناتیقی کرێکاری لەپێناو ڕێکخستنی جەماوەر لەدەرەوەی بونیادی یەکیەتیەکاندا فراوان بۆتەوە.
ئێمە ئەڵتەرناتیفی تایبەتی خۆمان جارێکی تر دەخەینەڕو، بەبێ ئەوەی پشت بکەینە بزوتنەوەی سەندیکایی (ئەگەر هەبێت) وەیان زەرورەتیان (بەلەبەرچاوگرتنی بارودۆخی ئیستا کرێکارانی ئێران) نکوڵی لێبکەین. بەدڵنیایی ئەگەر سەندیکاکان، تەنانەت بەگریمانەی ئەوەش کە ئەگەر ڕیفۆرمیستیش بوونایە، لەئێرانی ئەمڕۆدا بوونیان هەیە، ئەمە وەک خاڵێکی بەهێزی جدی بۆ چینی کرێکاری ئێران هەژمار دەکرێت. بەدڵنیایەوە کۆمۆنیستەکان بەفراوانی بەشداریان دەکرد، بەدڵنیاییەوە بارودۆخی کڕێکاران لەوە باشتر دەبوو. بەڵام تەواوی کێشەکە لەسەر هەر ئەو “ئەگەرە”یە.
کەبزۆتنەوەی سەندیکایی لەئێران زۆرتر دورترە لەبزوتنەوەی شورایی بۆ ئەوەی بگۆڕدرێت بەبوونێکی مادی. لەبارودۆخێکی وادا هۆکارێک نییە بۆئەوەی کە کرێکاری ڕادیکاڵ وسۆسیالیست ئەڵتەرناتیقی خۆی نەخاتەڕوو، ئەڵتەرناتیق□ک کەبەهۆی بارودۆخی تایبەتی ئێرانەوە، کە لەبڕیارنامەکەدا باسی لێکراوە تەنانەت پێشوازی گشتی کرێکاران بۆ ئەو زیاترە وە ئێستاش ماتریاڵێکی زۆر بۆ پێکهێنانی ئەوە پەیدابووە. ئێمە دەڵێن شوراکان ڕێگایەکی چینایەتی تر بۆ ڕێکخستنی چینی کرێکار نیشان ئەدەن ئیرادەی ڕاستەوخۆی کرێکاران باشتر

دەرئەخات، یەکگرتویەکی قوەتر دەنەتە ئاراوە، کەلەنی دەستەو تاقمی لەنەوانیاندا قایمتر ناکاتەوە. کەمتر ڕێگا بە کاریگەری بەرژوازی ئەدەن، چوارچێوەی باشترن بۆ نیشاندانی ڕادیکاڵیزمی کرێکاری، لەم ڕووەوە خۆمان بە هەڵسوڕاوی بزوتنەوەی شورایی لە ئێران هەژمار دەکەین وکرێکاران بانگەوازی کرێکاران دەکەین بۆ خەباتکردن بەرەو پێکهێنانی شوراکان.

کۆمۆنیست: ئەزمون نیشانی داوە کە تەنانەت کاتێکیش کە ڕێکخراوە کرێکارییەکان خۆیان بەسەر بەرژوازیدا ئەسەپێنن و دەوڵەتەکان ناچار ئەبن کە بوونیان بە فەرمی بناسن، هەوڵێکی ڕێکخراو بەڕێدەخرێت بۆ ئەوەی لەناوەوە ملکەچیان بکەن و ئیتر نەتوانن وەسیلەیەکی سەربەخۆی کرێکارانبن. ئایا ناکرێت کە ڕێکخستنی شورایی کرێکارانیش توشی هەمان چارەنوس ببێت هەر وەک چۆن هەندێک لە یەکێتیەکان لە ئەمریکاو ئەوروپا دوچاری بوون؟

مەنسور حیکمەت: ئەزمون ئەوەی لەبارەی یەکێتیەکانەوە نیشانداوە، بەڵام نمونەی ئەو شورایانە زۆرکەمن کە لە"ناوەوە" ملکەچ کرابن و درێژەیان بە تەمەنی خۆیان دابێت. شوراکان، ئەگەر هەربەوشێوەیەی کەجێگەی مەبەستی ئێمەیە چوارچێوەی کاری ڕاستەوخۆی کرێکاربوون، بەگشتی لەگەڵ سەرکەوتنی بەرژوازیدا سەرکوت ولەکاردەخرێن. ئەبێت دەرکرێت کە بتوانی بارودۆخێک بسەپێنیت کە شوراکان بۆ ناوەرۆکی واقیعی خۆیانەوە ئامادەببن. بەڵام لێرەدایە کە بە بەرژوازیش شورا تەنها شێوازێکی ڕێکخراوەی کرێکاران نیە، بەڵکو بزوتنەوەیەکی ڕادیکاڵ و واقعییەو ئەبێت سەرکوت بکرێت، بەشێوەیەکی باو لاوازی شوراکان و سەرکەوتنی کۆنەپەرستی لەشکست پێهێنان وداخستنیان و کەش دەبێت بە دامەزراندنی شێوازی پارێزگارانەترو جێگەی کۆنترۆڵتری ڕێکخستنی کرێکاران.

وەرگێڕانی بە کوردی: کاوە عومەر
چاوپێداخشاندنەوەو هەڵەبڕی: بە پێشەوە